

Web: www.aobe.bg

АИКБ е ротационен председател на АОБР за 2021 г.

Адрес: гр. София 1527, ул. „Тракия“ 15

Телефон: +3592 963 37 52, +3592 963 37 56

E-mail: bica@bica-bg.org

Вх. № 17.00-92/23.11.2021г. (МС)

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ДЕЛОВОДСТВО

Вх. № 15-00-141

Дата 23.11.2021г.

Министерство на икономиката
гр. София 1052, ул. „Славянска“ № 1

Вх. № 92-00-1384, 23.11.2021г.

Министерство на енергетиката
гр. София, ул. „Триадица“ № 8

Вх. № 92-00-1043, 23.11.2021г.

ДО

Г-Н СТЕФАН ЯНЕВ,
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОПИЕ

Г-Н ВАЛЕРИ БЕЛЧЕВ,
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г-ЖА ДАНИЕЛА ВЕЗИЕВА,
МИНИСТЪР НА ИКОНОМИКАТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г-Н АНДРЕЙ ЖИВКОВ,
МИНИСТЪР НА ЕНЕРГЕТИКАТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Относно: Промяна на срока на действие и размера на компенсацията за високите цени на електрическата енергия за небитовите потребители

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Действащата понастоящем Програма за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия, одобрена с Решение на Министерския съвет № 739/26.10.2021 г., предвижда изплащане на компенсации в размер на 110 лв./MWh на стопанските потребители за цените на електроенергията за м. октомври и м. ноември 2021 г. Този размер на компенсацията е непълен, имайки предвид получаващите се в дневните часове цени, които надвишават вече на моменти 680 лв./MWh.

Срокът на действие на тази мярка изтича в края на настоящия месец, а борсовите цени на електроенергията продължават да нарастват на прага на зимния сезон. Средноаритметичната цена за м. октомври 2021 г. е 368,61 лв./MWh (249,61 лв./MWh над прогнозната пазарна цена от 119,00 лв./MWh), а за периода 1 – 23 ноември 2021 г. е 403,49 лв./MWh (284,49 лв./MWh над прогнозната пазарна цена).

Имайки предвид тези обстоятелства, смятаме, че компенсаторният механизъм следва да продължи докато има екстремно високи цени, като същевременно бъде калибриран, така че да отразява адекватно техния размер.

С оглед на това предлагаме да бъде взето решение за удължаване на срока на действие на Програмата за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия за декември 2021 г., като размерът на компенсацията бъде актуализиран на 190 лв./MWh (75% от разликата между октомврийската цена и прогнозната пазарна цена). Тази мярка вече има категорично положително становище от страна на ЕК, относима е до всички потребители на свободен пазар и ги адресира по ясен, равнопоставен начин. Източникът на финансиране биха могли да са извънредните приходи от ДДС в бюджета, получени в резултат на нарасналите цени на електроенергията. Други средства могат да бъдат ползвани от излишъка на ФСЕС, както и извънредната печалба на АЕЦ, НЕК и другите производители. Смятаме, че компенсациите следва да се изплащат докато има екстремно високи цени, като се запази принципът за определяне на размера им – 75% от разликата между борсовата цена и прогнозната пазарна цена.

Водени от разбирането, че следва да се разработят спешно механизми за устойчиво ценообразуване на произведената и предлагана електроенергия на българския енергиен пазар, насочени към всички участници (битови и небитови), отчитайки справедливо интересите им, предлагаме експертите в КЕВР и МЕ да обсъдят модел на структура и размер на специфични ценови компоненти като „задължения към обществото“, такива, че да позволят: адекватна прогнозна цена – за регулиран и свободен пазар; да не трансферират свръхпечалби към отделни търговски участници; компенсиране на свръхцените за небитовите потребители, т.е. крайна цена, намалена спрямо ирационалните цени на търгуваната активна енергия.

Като важна допълнителна мярка за специфична група от стопански потребители предлагаме и създаване на платформа на борсата, чрез която потребители, отговарящи на определени критерии за енергоинтензивност (напр. допустимост по наредбата за зелена отстъпка), да могат да наддават за дългосрочни договори. Подобен механизъм би съответствал на чл. 3, б. о) от Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия. Допълнителен аргумент за такава платформа е, че почти половината от произведената електроенергия в България се изнася (виж доклад на европейския регулатор ACER за екстремните цени от ноември 2021 г.¹). Няма друга държава с такава експортна експозиция в ЕС.

Комбинирането на гореописаните три мерки, отчитайки потенциален кумулативен ефект – така че да не се постигне свръхкомпенсиране на едни за сметка на други участници на електроенергийния пазар (напр. може да се обоснове стойността 150 лв./MWh като резултативна

¹https://documents.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Publication/ACER's%20Preliminary%20Assessment%20of%20Europe's%20high%20energy%20prices%20and%20the%20current%20wholesale%20electricity%20market%20design.pdf

цена след приложимите компенсационни механизми), убедени сме, ще доведе до справедливо редуциране на безпрецедентния ценови натиск над крайните потребители – както битови (през регулирания пазар), така и небитови (през приложния режим на функциониране на свободния пазар).

Въпреки отминалите избори и очакванията за съставяне на ново правителство на страната Ви призоваваме да вземете решение като действащ Министерски съвет за удължаване на срока на действие и изменение на размера на компенсацията по Програмата за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия поради неотложността на ситуацията.

С УВАЖЕНИЕ,

ВАСИЛ ВЕЛЕВ, /П/
Председател на УС на
Асоциация на индустриалния
капитал в България

ДОБРИ МИТРЕВ, /П/
Председател на УС на
Българска стопанска камара

ЦВЕТАН СИМЕОНОВ, /П/
Председател на УС на
Българска търговско-промишлена
палата

КИРИЛ ДОМУСЧИЕВ, /П/
Председател на УС на
Конфедерация на работодателите и
индустриалците в България

ВАСИЛ ВЕЛЕВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА АОБР ЗА 2021 Г.